Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Provinciale Staten van Flevoland
Postbus 55
8200 AB LELYSTAD

Directoraat-Generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties
Bestuur, Democratie en Financiën

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
Nederland
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Contactpersoon
mr. T.P.M. van der Lelij

T 06 - 50 73 85 92
tom.lelij@minbzk.nl

Kenmerk
2014-0000639656

Uw kenmerk
1619465 / 1672110

Datum 15 december 2014
Betreft Financieel toezicht: vorm en bevindingen 2015

1. Inleiding en toezichtvorm voor 2015

Met deze brief informeer ik u over de financiële toezichtvorm voor 2015 en de overige toezichtbevindingen. Gedeputeerde Staten ontvangen een afschrift van deze brief. Over de door mij bij het financiële toezicht gehanteerde uitgangspunten en overige aandachtspunten heb ik u eerder, bij brief van 18 februari 2014, kenmerk 2014-0000061756, geïnformeerd. In die brief heb ik de elementen die een rol spelen bij mijn toetsing van de realiteit van uw begroting en meerjarenraming weergegeven. De beoordeling daarvan is bepalend voor de vorm van mijn toezicht, repressief of preventief. Dit toezicht is gebaseerd op het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader zoals dat in 2014 is geactualiseerd[1]. Daarnaast heb ik in die brief aangekondigd dat bij mijn toetsing wederom extra aandacht zal worden geschonken aan de paragraaf verbonden partijen en aan de kwaliteit van de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Naar aanleiding van de mij toegezonden begroting 2015 en jaarstukken 2013 deel ik u hierbij mede dat ik van oordeel ben dat uw provincie, net als de andere provincies, voor het komende jaar, met inachtneming van artikel 207, 1e en 2e lid, van de Provinciewet, onder de repressieve toezichtvorm kan blijven. Dit betekent dat uw begroting geen goedkeuring van mij behoeft.

In deze brief ga ik achtereenvolgens in op de bevindingen over de begroting en meerjarenraming, de onderzoeken naar de paragrafen verbonden partijen en onderhoud kapitaalgoederen en de overige financiële beheeraspecten. Deze brief en de aan deze brief ten grondslag liggende feiten zijn ambtelijk met uw provincie afgestemd (hoor en wederhoor).

[1] http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/circulaires/2014/04/24/gemeenschappelijk-financieel-toezichtkader-gtk.html

2. Begroting en meerjarenraming

2.1 Inleiding
Het door mij gehanteerde toezichtcriterium structureel en reëel evenwicht gaat uit van een begrotingssaldo dat het resultaat is van uitsluitend structurele baten en lasten.

Om te kunnen vaststellen of dit het geval is, heb ik gebruik gemaakt van het door u opgestelde overzicht zoals dat is terug te vinden op bladzijde 170 in uw programmabegroting. Het structureel en reëel evenwicht wordt berekend door het begrotingssaldo na bestemming te corrigeren voor de incidentele baten en lasten, inclusief de incidentele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves. Bij mijn oordeel over het begrotingsevenwicht betrek ik ook (de ontwikkeling van) het weerstandsvermogen en de vrije beleidsruimte.

2.2 Totaalbeeld provincies
Uit het onderzoek naar de begrotingen 2015 en meerjarenramingen 2016-2018 komt naar voren dat alle provincies beschikken over een structureel sluitende begroting. Ook de meerjarenbegroting geeft ditzelfde beeld.

Het totaal van de algemene reserves en bestemmingsreserves van alle provincies wordt per 1 januari 2015 geraamd op € 14,8 miljard (per 1 januari 2014 was dit € 15,6 miljard). In de periode 2016-2018 is er per saldo sprake van een geraamde onttrekking aan de reserves van € 2,6 miljard (in de periode 2015-2017 was dit € 2,9 miljard). Dit betekent een afname van bijna 18% ten opzichte van 2015 (vorig jaar was sprake van een geraamde afname van bijna 19%).

2.3 Beeld van uw provincie
Ik ben van oordeel dat uw provincie voldoet aan het criterium van structureel en reëel evenwicht en dat dit evenwicht sinds 2013 een meer solide basis heeft gekregen. Dit oordeel is gebaseerd op de risicogeoriënteerde toets van uw begroting en meerjarenraming voor dit jaar alsmede op de vorderingen die in deze beoordeling in de afgelopen jaren zijn waargenomen. De toets heeft geen bevindingen opgeleverd waaruit blijkt dat uw provincie niet over het genoemde evenwicht beschikt.

De omvang van de door u gepresenteerde reserves neemt in de periode 2015 tot en met 2018 toe van € 124 miljoen naar € 129 miljoen ofwel een toename van ruim 4%.

Ik constateer dat de begroting en meerjarenraming van uw provincie, zowel zoals door u gepresenteerd als na mijn correcties voor incidentele baten en lasten, sluiten.

2.4 Vereisten wet- en regelgeving
De financiële begroting, de meerjarenraming en de paragrafen heb ik op hoofdlijnen getoetst aan de eisen die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daaraan stelt. Ik heb daarbij op de aandachtspunten geen afwijkingen aangetroffen in het bijzonder nu het beleid voor onderhoud en vervanging kapitaalgoederen is vastgesteld en beschreven in de paragraaf kapitaalgoederen en het structureel evenwicht in de begroting wordt gepresenteerd.

3. Verbonden partijen

Ik heb dit jaar wederom onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de paragraaf verbonden partijen. Ook provincies brengen steeds meer activiteiten onder bij verbonden partijen. De begroting moet daarom meer inzicht bieden in de aard, omvang en risico's van de verbonden partijen. Hiertoe is per 1 juli 2013 het BBV aangepast. Getoetst is of de begrotingsparagraaf voldoet aan de voorschriften die thans worden gesteld. Daarnaast heb ik onderzocht welke voortgang is geboekt ten opzichte van de presentatie in de begroting 2014.

In onderstaande tabel treft u mijn bevindingen aan naar aanleiding van het onderzoek voor uw provincie:

Inzicht in paragraaf verbonden partijen

Inzicht in	Gemeenschappelijke Regelingen		Overige Verbonden Partijen	
	2015	2014	2015	2014
het aandeel/belang	goed	goed	goed	goed
financiële positie	goed	goed	goed	goed
risico's	goed	goed	goed	goed

Evenals vorig jaar is er voor mij geen aanleiding om aanbevelingen te doen ten aanzien van de paragraaf verbonden partijen.

Tot slot wil ik u informeren dat ik geen gemeenschappelijke regelingen waarin u deelneemt wegens financiële redenen of termijnoverschrijding onder preventief toezicht heb geplaatst naar aanleiding van mijn beoordeling. Wel heb ik naar aanleiding van de begroting van de gemeenschappelijke regeling Erfgoedcentrum Nieuw Land een aantal opmerkingen gemaakt waar die begroting verbetering behoeft.

4. Onderhoud kapitaalgoederen

Zoals ik in mijn brief van 18 februari 2014 al heb aangekondigd, heb ik samen met de provinciaal toezichthouders besloten dit jaar extra aandacht te schenken aan de kwaliteit van de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. In onderstaande tabel treft u mijn bevindingen aan voor uw provincie:

Bevindingen n.a.v. onderzoek naar paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

1	Actualiteit diverse onderhoudsplannen	Alle plannen zijn actueel
2	Vastgesteld onderhoudsniveau	Verschillend per onderdeel
3	Groot onderhoud in begroting opgenomen	Ja
4	Is er sprake van achterstallig onderhoud	Nee

De bovenstaande tabel geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Ik heb verder kunnen constateren dat de paragrafen onderhoud kapitaalgoederen per provincie qua inhoud en het gebruik van begrippen behoorlijk verschillen. Omdat ik het belangrijk vind dat deze paragraaf een helder inzicht biedt, kom ik in het eerste kwartaal van 2015 met een voorbeeld hoe zo'n paragraaf er uit zou kunnen zien.

5. Overige financiële beheeraspecten

Voor mijn oordeel over uw rekening maak ik mede gebruik van de bevindingen van de accountant. Ik constateer dat Gedeputeerde Staten de gesignaleerde knelpunten en de gegeven adviezen onderschrijven en toezeggen hieraan door verbetermaatregelen gevolg te geven.

Een ander financieel beheeraspect, waarnaar ik heb gekeken, is het Emu-saldo. Ik constateer dat het door u berekende Emu-saldo van € 12,5 miljoen de referentiewaarde 2015 (zoals vermeld in de septembercirculaire) van € 19,0 miljoen met € 6,5 miljoen onderschrijdt.

6. Tot slot

Aangezien ik in deze brief op de aandachtspunten geen afwijkingen heb geconstateerd aan de eisen die het BBV aan uw begroting stelt noch aanbevelingen doe, is een reactie op mijn brief, in tegenstelling tot voorgaande jaren, niet aan de orde.

Een afschrift van deze brief heb ik heden aan Gedeputeerde Staten gezonden.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

T. Livius
Directeur Bestuur, democratie en financiën

PostNL
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

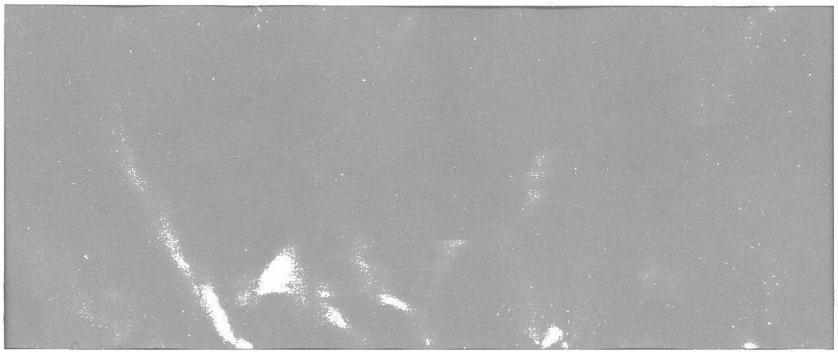

Provincie Flevoland
ONTVANGEN
16 DEC. 2014

6004P 32DDAB 55